

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ: ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ, ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України**

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ:
ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ,
ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 330.34:316.422
М74

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі» заборонено*

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);
С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, проректор із наукової роботи ПУЕТ;
Ю. Г. Лисенко, член-кореспондент НАН України, д. е. н., професор, директор навчально-наукового інституту інноваційних технологій управління ПУЕТ;
І. Л. Липтуга, радник Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України, президент Асоціації «Національна туристична організація України»;
В. І. Ляшенко, д. е. н., професор, віце-президент, головний вчений секретар, академік Академії економічних наук України, завідувач відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України;
М. Є. Рогоза, д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ;
Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ;
А. М. Стефанович, директор Департаменту науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємництва на селі Міністерства аграрної політики та продовольства України;
А. О. Шенін, начальник відділу економічної аналітики, статистики, стандартизації та науки Департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України;
Ю. В. Карпенко, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ.

Модернізація економіки в умовах зростання суспільної свідомості:
М74 туризм, людиномірність, партнерство, кооперація : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава 14 грудня 2017 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 848 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ., нім., рос. мовами.

ISBN 978-966-184-296-9

Конференцію проведено в межах науково-дослідної роботи «Проблеми функціонування та розвитку сфери туризму в умовах модернізації економіки» (держ. реєстр. номер 0117U004715). Оpubліковані наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку європейської модернізації та реформ в Україні в умовах соціально-економічної асиметрії світового господарства; соціально-економічних умов модернізації сфери туризму, гостинності та рекреації; модернізації кооперативного сектора національної економіки; модернізації університетської освіти.

УДК 330.34:316.422

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

ISBN 978-966-184-296-9

– перевезення грошових коштів, що на банківських платіжних картках через кордон здійснюється без зайвих митних процедур, при цьому сума грошових коштів на картрахунку необмежена;

– купівля товарів в мережі Інтернет та багато іншого.

Отже, на нашу думку, перш за все, в країні необхідно створити відповідні умови для легкого користування електронними платіжними системами, а це зокрема і вільний доступ до мережі Інтернет будь-яким користувачам. Для того щоб населення довіряло безготівковим розрахункам необхідно впроваджувати різні види послуг для різних клієнтів (студентів, пенсіонерів тощо), активно впроваджувати зарплатні проекти, це дасть змогу залучити велику кількість клієнтів.

Список використаних джерел

1. Про платіжні системи і переказ грошей в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 05.04.01 р. № 2346-III. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>. – Назва з екрана.
2. Пиріг С. О. Платіжні системи : навч. посіб. / С. О. Пиріг. – Київ : Центр учб. л-ри, 2008. – 240 с.
3. Офіційний сайт «Національна платіжна система ПРОСТІР» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prostir.gov.ua/prostir/>. – Назва з екрана.

Ю. М. Березовська, студентка;

О. В. Понкратова, студентка

Науковий керівник – Ю. В. Карпенко, к. е. н.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет

економіки і торгівлі», м. Полтава

puet.karpenko@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СФЕРИ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

У туризмознавстві розрізняють такі види туризму, що пов'язані з поліпшенням здоров'я, як: рекреаційний, оздоровчий та лікувальний, але, власне, останній є одним із спеціалізованих видів туризму зі своїми особливостями, курортною індустрією та фахівцями, які можуть професійно й ефективно лікувати відвідувачів, наявними природними ресурсами. Зрозуміло, що лікувальний і оздоровчий туризм часто поєднують, або взаємозамі-

нюють через споріднену мету подорожі та реалізацію цієї мети на основі використання однієї бази, як правило, курортної місцевості. Рекреаційний туризм – це, здебільшого, відпочинок з метою відновлення життєвих сил людини [1].

На сьогоднішній день як у вітчизняній, так і у світовій літературі немає єдності щодо визначень понять, пов'язаних зі «spa&wellness» індустрією, тобто лікувально-оздоровчим туризмом. Це зумовлюється тим, що дана галузь позиціонується як більш-менш самостійна лише з кінця XX ст., а також тим, що представники галузі та дослідники сповідують різні концепції розвитку, зумовлені історичними особливостями розвитку «spa&wellness» туризму у різних частинах світу. Разом з тим, у світі спостерігається тенденція до уніфікації визначень, пов'язаних зі spa галуззю, з метою підвищення якості досліджень, кращого зіставлення даних, розуміння термінології та концепцій spa, в тому числі з боку споживачів [2].

Міжнародна організація Global Spa Summit, спираючись на характеристику туристів та мету їх подорожі, дає наступні визначення для оздоровчого та медичного туризму:

1) медичний туризм охоплює людей, які подорожують до іншого місця тимчасового перебування з метою лікування захворювань або отримання косметологічних послуг і при цьому шукають нижчі ціни, більш якісні послуги або нові косметичні підходи, які вони не можуть отримати у своїй країні. Туристи даного сектору – це зазвичай хворі або особи, які шукають косметологічні чи стоматологічні хірургічні процедури;

2) оздоровчий (wellness) туризм приваблює туристів, які подорожують з метою проведення активної діяльності, яка сприяє підтримці чи покращенню їх особистого здоров'я та самопочуття. У своїх пошуках вони спираються на унікальність та традиційність місцевих методів терапії, чого не можуть знайти у межах своєї батьківщини. Зазвичай такі туристи поєднують оздоровлення із профілактичними підходами покращення здоров'я та якості життя [3].

На думку теоретиків, «wellness» не слід асоціювати з лікувальним туризмом, оскільки він передбачає первинну профілактику захворювань, тоді як лікувальний туризм являє собою профілактику другого-третього рівня чи навіть реабілітацію, що спрямовані на перешкодження розвитку вже існуючих захворювань чи відновлення втраченого стану. В свою чергу, «wellness» іноді ототожнюється з оздоровчим туризмом.

Виходячи з цього, поняття «spa» або лікувально-оздоровчий туризм є узагальнюючою категорією, що охоплює оздоровчий (wellness) та лікувальний (більш традиційний лікувальний, санаторно-лікувальний, медичний) туризм. При цьому термін «spa» може відноситися як до «spa&wellness» концепції, так і до концепції традиційного лікувального туризму.

СПА-туризм в останні роки став дуже популярним. До найважливіших причин його розвитку можна віднести зростаючий у світі інтерес до здорового способу життя, процеси глобалізації, які надають можливість більш широкого вибору курортів, СПА-послуг зі збереженням балансу між ціною і якістю, а також процес «прискорення життя», збільшення кількості стресів та скорочення часу для відпочинку [2].

Міжнародна асоціація Spa (ISpa) виділяє такі структурні елементи Spa:

1) дейспа «курорт одного дня»: city Spa, нігтьові Spa, Спа-салони, де акцент робиться переважно на естетичний аспект процедур;

2) готельно-курортні / Spa-hotel – назва цієї категорії відображає перш за все її місцезнаходження;

3) цільові Spa – це структури, розраховані на тривалий безперервне перебування клієнта для досягнення певної мети (зниження ваги, відмови від куріння, зняття стресу, відновлення фізичної форми та зовнішності);

4) spa на мінеральних джерелах – санаторно-курортні комплекси, спеціалізуються на гідротерапії і бальнеології;

5) клубні Spa – spa, що функціонують в структурі спортивних (фітнес- і велнес) клубів і є доповненням до більш широкого спектру послуг, що надаються клієнтам переважно на основі клубного членства;

6) круїзні Spa – Spa, розташовані на борту круїзних лайнерів, проте що працюють за принципом «дейспа»;

7) медичні Spa – медичні установи, в яких традиційні Спа-послуги та процедури є доповненням до основних, суто медичних послуг [4].

Українська SPA-індустрія, що формується і знаходиться на стадії становлення, увібрала в себе різні елементи світової SPA-індустрії, але головним чинником розвитку залишаються національні традиції, вітчизняна школа курортології і високий потенціал наших фахівців. На сьогоднішній день SPA-процедури в

Україні проводяться в санаторно-курортних установах, оздоровчих і медичних центрах, салонах краси, що знаходяться на курорті.

Практичний поділ SPA в Україні наступний: SPA-курорт, SPA у лікувально-оздоровчій місцевості передмістя, міське SPA, кабінет SPA. Найбільшої популярності набули SPA-центри, що передбачені в закладах готельного господарства. Умовно всі SPA-центри при готелях з огляду на їх територіальне розташування можна розділити на міські та заміські [4].

Викладене вище засвідчує, що не зважаючи на бурхливий розвиток SPA- і wellness-індустрії у світі, невирішеним є питання стосовно термінологічного апарату даної сфери. Для України даний вид туризму є новим і ця тематика не знайшла широкого відбитку в працях вітчизняних дослідників, зокрема законодавча база в сфері туризму і курортів не містить таких понять як SPA-курорт, їх види, структурні елементи, wellness-індустрія тощо. Однак серед позитивних моментів слід виділити що у Дорожній карті реалізації «Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року» за напрямом «Розвиток туристичної інфраструктури», засвідчено що забезпечення збалансованого використання природних лікувальних та рекреаційних ресурсів, збереження здатності природних комплексів до самовідтворення шляхом:

- створення Державного кадастру природних курортних територій та Державного кадастру природних лікувальних ресурсів;

- проведення державного моніторингу екологічного стану навколишнього природного середовища та природних лікувальних і рекреаційних ресурсів, фізичних факторів на курортах, туристичних територіях, у місцях відпочинку населення [6]. Це свідчить про зацікавленість держави у розвитку санаторно-курортної сфери як основи для розвитку лікувально-оздоровчого туризму.

Список використаних джерел

1. Устименко Л. М. Історико-суспільні аспекти спеціалізованого туризму / Л. М. Устименко // Питання культурології : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. 29. – С. 134–142.
2. Шаповалова О. О. Сучасні тенденції розвитку «spa» і «wellness» туризму / О. О. Шаповалова, Ю. А. Сапа // Вісник Харківського

- національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1042. – С. 154–158.
3. Wellness Tourism and Medical Tourism: Where Do Spas Fit? [Електронний ресурс] / Research Report: Global Spa Summit 2011. – режим доступу: http://www.globalspaandwellnesssummit.org/images/stories/pdf/spas_wellness_medical_tourism_report_final.pdf. – Назва з екрана.
 4. Богачева Е. Л. Медицинские СПА и их место в международной СПА-индустрии [Електронний ресурс] / Е. Л. Богачева // Медицинские новости. – Режим доступу: <http://www.mednovosti.by/journal.aspx?article=5408>. – Назва з екрана.
 5. Рутинський М. SPA-курорт як інноваційний вид рекреаційних закладів і суспільно-географічні тенденції розбудови мережі SPA-курортів у західному регіоні України / Михайло Рутинський. – Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2008. – Вип. 24. – С. 298–306.
 6. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/168-2017-%D1%80>. – Назва з екрана.

О. П. Беркова, к. е. н., доцент
Національний авіаційний університет, м. Київ
0987366872@ukr.net

ВПЛИВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Туризм є одним з найперспективніших галузевих напрямків активізації економічного розвитку України. Розвиток туристичної галузі для нашої країни є важливим чинником соціального розвитку та культурного піднесення, гармонійної інтеграції у європейську та світову спільноту [2]. Разом з розбудовою туристичної інфраструктури, розвитком транспортних систем, створенням доступу до туристичних об'єктів і їх реставрацією туризм стане джерелом розвитку економіки України. Туризм є важливим джерелом утворення робочих місць і, за прогнозами, протягом наступних 5-ти років у світі створюватиметься 2 500 нових робочих місць щодня. Це одна з небагатьох галузей економіки, де залучення нових технологій не приводить до скорочення працюючого персоналу.

Україна є привабливою країною у Європі. Її потенціал і можливість формують чудова природа, культурно-історична спад-